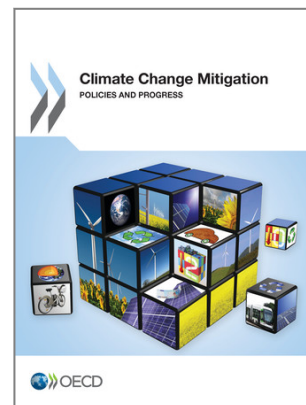

OECD *Multilingual Summaries*

Climate Change Mitigation

Policies and Progress

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264238787-en

A klímaváltozás mérséklése

Politikák és előrehaladás

Összefoglalás magyarul

A klímaváltozás leküzdése nehéz politikai kihívást jelent, mely nagyfokú bizalmat és együttműködést kíván meg az országoktól. Ahhoz, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedése 2 °C alatt maradjon, a globális üvegházgáz-kibocsátásnak 2050-re 40–70%-kal a 2010-es szint alatt, 2100-ra pedig nulla közelében vagy negatívnak kell lennie. A jelenlegi trendek folytatódása esetén nagy a valószínűsége annak, hogy a hőmérséklet emelkedése a célul kitűzöttnél jóval nagyobb mértékű lesz, ami növeli az ökoszisztémák súlyos, visszafordíthatatlan károsodásának és a mezőgazdasági rendszerek jelentős működési zavarának kockázatát, továbbá az emberi egészségre gyakorolt káros hatások megjelenését már ebben a században és azt követően is.

Ez a jelentés a 34 OECD-tagország, az Európai Unió és 10 partnergazdaság (Brazília, Kínai Népköztársaság, Kolumbia, Costa Rica, Indonézia, India, Lettország, Litvánia, az Orosz Föderáció és Dél-Afrika) klímaváltozás-mérséklési politikáiban megfigyelhető trendekről és előrehaladásról számol be. Célja, hogy átláthatóbbá és szélesebb körben ismertté tegye a klímaváltozás-mérséklési célokat, valamint azt, hogy milyen mértékben alkalmazzák az egyes gazdasági szektorokban a széndioxid-árazási eszközöket és az üvegházgáz-kibocsátás csökkentését célzó egyéb politikákat.

A klímaváltozás-mérséklési politikák vonatkozásában az alábbi főbb fejlemények kerültek meghatározásra:

- **A vizsgált országok összesített üvegházgáz-kibocsátása az 1990-es évek óta folyamatosan nő, bár az egységnyi bruttó hazai össztermékre (GDP-re) jutó üvegházgáz-kibocsátás szinte minden esetben csökkent.** A pénzügyi válság utóhatásaként sok esetben csökkent a kibocsátás az elmúlt években, ám ez a trend azóta visszafordult a megélnékült gazdasági tevékenység, illetve a fukusimai nukleáris baleset eredményezte atomenergia-politikai változások következtében. Bár néhány országban csökkent a kibocsátás, több erőfeszítés szükséges az összes ország részéről az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményében (UNFCCC) megfogalmazott elvekkel összhangban, hiszen csak így előzhető meg az ember okozta veszélyes klímaváltozás.
- **Bár az alacsony széndioxid-kibocsátású energiaforrások használata növekszik, a legtöbb ország még mindig fosszilis tüzelőanyagokkal oldja meg a gazdaság energiaellátását, és továbbra is támogatja a fosszilis tüzelőanyagok előállítását és használatát.** 2012-ben például a szén – a leginkább karbon-intenzív tüzelőanyag – még mindig 45%-át adta a vizsgált országok elektromosáram-termelésének. Bár számos ország eredményesen reformálta a fosszilis tüzelőanyagok használatát ösztönző támogatásokat, sok ország továbbra is támogatja a fosszilis tüzelőanyagok előállítását és használatát.
- **Az energiaadókat fokozatosan úgy alakítják át, hogy tükrözzék a tüzelőanyagok széntartalmát, és egyre több joghatóság alkalmaz széndioxid-kibocsátási adókat a széndioxid-kibocsátás explicit árazására.** Az energia- és széndioxid-kibocsátási adókkal megterhelt összes kibocsátás részesedése azonban még mindig alacsony, az adókulcsok nagysága pedig mindezidáig nem bizonyult elegendőnek a technológiai változtatások

ösztönzéséhez és a fogyasztói magatartás számottevő megváltoztatásához. A vizsgált országok közül 15-ben nemzeti vagy szubnacionális szinten már vagy bevezették, vagy tervezik a széndioxid-kibocsátási adók bevezetését.

- **Egyre több nemzetközi, nemzeti és szubnacionális joghatóság vezet be kibocsátáskereskedelmi rendszereket, de a kibocsátási egységek árai alacsonyak.** Kibocsátáskereskedelmi rendszerek az Európai Unióban, valamint nemzeti szinten Koreában, Új-Zélandon és Svájcban működnek. Kína eddig hét városban és tartományban vezetett be kísérleti kibocsátáskereskedelmi rendszereket; jelenleg az egész gazdaságra kiterjedő rendszer bevezetését tervezi. Kaliforniában és kilenc északkeleti USA-tagállamban, Kanada Québec tartományában, valamint két japán városban, Tokióban és Szaitamában is működnek szubnacionális kibocsátáskereskedelmi rendszerek.
- **Számos vizsgált ország a közelmúltban megreformálta a megújuló energiák támogatását célzó politikáit: ennek jegyében visszaszorították a betáplálási tarifák alkalmazását, ugyanakkor fokozták a betáplálási felár és a versenytárgyalások alkalmazását.** Ugyancsak széles körben alkalmazzák az erőművek számára meghatározott kibocsátási normákat, a járművek számára előírt üzemanyag-takarékossági normákat, valamint az épületek számára előírt energiahatékonysági normákat is. A fenti politikák bevezetéséhez és alkalmazásához más célkitűzések – mint például az energiabiztonság, a levegőtisztaság és az emberi egészség javítása – is ösztönzőül szolgálhatnak.
- **Az energiával kapcsolatos kutatás-fejlesztés-hasznosításra fordított állami kiadások GDP százalékában kifejezett aránya továbbra is alacsony, habár az alacsony széndioxid-kibocsátású technológiákra, mint például az energiatárolásra, az okos energiahálózatokra, a korszerű üzemanyagokra és járművekre, valamint a széndioxid-leválasztásra és tárolásra allokkált energiavonatközvetítés kutatás-fejlesztés-hasznosítási ráfordítások részesedése növekvőben van.** 2012-ben 22 OECD-tagország együttesen mintegy 13 milliárd USD-t fordított energiával kapcsolatos állami kutatás-fejlesztés-hasznosításra, elsősorban a megújuló energiaforrások, az energiahatékonyság és a nukleáris energia területén. A széndioxid-leválasztási és tárolási technológiák egyes országokban a fosszilis tüzelőanyagokra fordított állami kutatás-fejlesztés-hasznosítási kiadások több mint felét teszik ki. A magánszektor szintén fontos forrása az energiával kapcsolatos kutatás-fejlesztés-hasznosítási ráfordításoknak.
- **Míg a vizsgált országok zöme mindezekig csak korlátozott intézkedéseket tett a mezőgazdaságból származó üvegházgáz-kibocsátás csökkentésére, egyes országok jelentős előrehaladást értek el az erdőirtás visszaszorítása terén, és eredményesen kezelik az egyéb nem energetikai szektorokból származó üvegházgáz-kibocsátás csökkentésének kérdését is.** Egyes országokban a mezőgazdaság, az erdőirtás, a hulladék és az ipari eljárások jelentős forrásai az üvegházgáz-kibocsátásnak. A mezőgazdasági szektor kibocsátás-intenzitása 1990 óta számos országban csökkent. Ennek ellenére azonban a kibocsátás-mérséklési politikák bevezetése nagy kihívást jelentő feladatnak bizonyult a szektorban, részben a mezőgazdasági kibocsátást mérséklő alacsony költségigényű technológiák korlátozott elérhetősége miatt. Egyes országok (pl. Brazília) jelentős eredményeket értek el az erdőirtások arányának csökkentésében, jelleget magas kezdőértékről indultak. Az iparból és a hulladékgazdálkodási szektorból származó üvegházgáz-kibocsátás csökkentésére a gazdasági eszközök, a szabályozások és a tájékoztató programok kombinációját alkalmazzák.

A vizsgált országok szinte mindegyike vállalt 2020-ig megvalósítandó, az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményében vagy a kiotói jegyzőkönyvben meghatározott klímaváltozás-mérséklési célkitűzéseket vagy célokat, mely célok jellege és nagysága a nemzeti körülményeket tükrözi. Számos ország saját nemzeti éghajlatvédelmi vállalásokat (angol rövidítéssel: INDC – Intended Nationally Determined Contributions) is bejelentett a 2020 utáni időszakra. Az Egyesült Királyság nemzeti szintű, kötelező érvényű, hosszú távú klímaváltozás-mérséklési célokat és rövid távra szóló szénköltségvetést fogadott el; emellett Dánia, Finnország, Franciaország és Norvégia is hasonló megoldásokat alkalmaz, illetve fontolgatja alkalmazását. Sok más ország is tűzött ki nemzeti célokat a releváns mutatószámok, mint például az üvegházgáz-kibocsátás, a megújuló energiák, az energiahatékonyság és az erdővel borított területek vonatkozásában.

Még ha sikerül is teljes mértékben megvalósítani az eddig bejelentett saját nemzeti éghajlatvédelmi vállalásokat és nemzeti célokat, a fennmaradó (a 2 °C alatt tartott hőmérséklet-emelkedésnek megfelelő) globális szénköltségvetés nagyjából 2040-re így is kimerül, ha csak nem kerül sor hathatósabb intézkedésekre. Bár a vizsgált országok zöme már ért el némi előrehaladást a klímaváltozás-mérséklési

célkitűzéseik és céljaik teljesítése terén, sokan olyan röppályán mozognak, amely jó eséllyel ellaposodik, ha nem következik be jelentős növekedés az éves kibocsátás-csökkentési ráták területén.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

[Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!](#)

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en